

KULTUR

Carolina Söderholm: Här är utställningarna i Köpenhamn du inte får missa

30 juli 2022 07:00

Virvlande dans i underjordiska valv, stjärnarkitekter, surrealism och queera porträtt. Carolina Söderholm guidar till kvinnornas konstsommar.

1.

Den vita klänningen snurrar vilt under valven. Rörelsen speglas i vattenytan, medan besökares viskningar och steg ekar genom mörkret. Den japanska konstnären Chiharu Shiota ställer ut i Köpenhamns underjordiska konsthall, nära Fredriksbergs slott. Cisternerne byggdes för att förse staden med rent dricksvatten efter 1850-talets koleraepidemi. Trots att de är tömda sedan länge dryper väggarna av fukt och droppstenar växer från taket. Det är en plats som gjord för Berlinbaserade Shiotas drömska installationer. Mellan pelarna spinner hon nät av vitt garn och längre in sätts fler textila skulpturer i rörelse, vars geometriska former färgats röda som blod.

I Japan står den röda färgen för starka känslor, skrev författaren Yukiko Duke när Shiota 2018 fyllde skulpturparken Wanås mäktiga hölada med ett hus av rött garn. I kombination med oskuldens vita toner brukar rött anses lyckosamt. I Cisternernes skumrask framstår kulören snarare olycksbådande. Som så ofta skapar Shiota en laddad symbolik, på gränsen till det övertydliga. Fast aldrig har jag sett henne så dramatisk som i denna kusliga och vackra utställning. Det förvånar inte att hon under 1990-talets slut studerade för performancekonstnären Marina Abramovic. Suggestivt och teatralt kretsar hon kring frigörelse och tvång, medan dräkterna fortsätter virvla i dödens och livets dans.

”Multiple realities”, Chiharu Shiota, Cisternerne, Fredriksbergs museer, t o m 30/11.

Lena Johansson, "Ida", 2021. Foto: Lena Johansson/Andréhn-Schiptjenko, Stockholm, Paris

2.

Det är trångt om saligheten när danska Arken mönstrar kvinnornas roll i konsten från sent 1800-tal till idag. Allt ska avklaras på ett bräde: Paul Gauguin och Skagenmålaren Marie Krøyer, Pipilotti Rist och Guerrilla Girls. Den manliga och den kvinnliga blicken på den nakna modellen, kroppslighet, sexualitet, moderskap och revolt. Nog gapas här över alltför mycket, men det är en kavalkad av mästerverk som visas fram. Det finns också något uppiggande över de tvära kasten, där impressionisten Berthe Morisots ömsinta skildring av en ung flicka som flätar sitt hår möter unga svenska Lena Johanssons suveräna porträtt av en tonårstjej. Kaxigt möter hon betraktarens blick medan hon tar ett bitt av ett äpple, så långt från bibliska syndafallsmotiv man kan komma. Samtidigt lyfter konstnärer som Tabita Rezaire, Frida Orupabo och Wangeshi Mutu frågor om exoticism och postkolonialism.

Som slutgiltigt statement fungerar utställningen dåligt men desto bättre som lockande upptakt. Jag hoppas den följs av fler och fördjupande satsningar, såsom utställningen med danska Cobra-målaren Else Alfelt som pågår parallellt.

Kvinder i opbrud, Arken, Ishøj, t o m 14/8.

3.

När den unga Ragna Grubb 1934 vann tävlingen om att rita Kvindernes hus i Köpenhamn var det med ett radikalt förslag i den nya modernismens stil. Därtill använde hon innovativa byggtekniker och då huset 1937 stod klart rymde det fest- och föreläsningssalar, restaurang, badstuga och boende för tidens självständiga yrkeskvinnor. Nu klev kvinnorna in på arkitekturkontoren, även om det skulle dröja till 1989 innan den erfarna Hanne Kjærholm blev den första kvinnliga arkitekturprofessorn i Danmark. Trots att merparten av landets arkitektstudenter numera är kvinnor dominerar fortfarande männen stort på de mest prestigefyllda kontoren. Alltför få känner till pionjärer som Grethe Meyer och den experimentella Suzanne Ussing. Det är en viktig historia som berättas på Dansk Arkitektur Center, där dagens kvinnliga stjärnarkitekter bidrar med sina perspektiv och låter publiken kliva in i generösa prototyper av deras byggnadskonst.

Kvinder skaber rum, Dansk Arkitektur Center, t o m 23/10.

4.

Det är kort sagt kvinnornas konstsommar i Köpenhamn. I Den Sorte Diamant visas fotografen och surrealisten Lee Miller (t o m 23/1 2023). På Kunstforeningen Gl Strand lockar hyllade sydafrikanska fotokonstnären Zanele Muholi med sina grafiskt slående porträtt som lyfter fram individen och trotsar fördomar kring identitet och queerkultur (t o m 4/9). Den 31 juli är därtill sista dagen för Glyptotekets ypperliga utställning med franska Suzanne Valadon, trapetsartisten, modellen och fritänkaren som under 1900-talets första decennier utvecklade sitt färgstarka och djärva måleri.

Carolina Söderholm
kultur@sydsvenskan.se

ÄMNER I ARTIKELN

[Kultur](#)

[Konstrecensioner](#)

Publicerad: Sydsvenskan, 2022-07-30

<https://www.sydsvenskan.se/artikel/har-ar-utstallningarna-i-kopenhamn-du-inte-far-missa/>